

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sződri József könyvnyomdája, Lugos (Vértess-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fránki Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhoz küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. | Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 " | Egyes szám ára 13 fillér.

Közgazdasági akció.

Magyarország közgazdasági állapotának jellemzésére már hosszú idők óta csak ezt az egy szót használhatjuk, hogy: válságos. Válságosnak mondjuk az ipar, a kereskedelem, a mezőgazdaság helyzetét. Ez a jellemzés azonban nem helyén való. Válságos alatt az orvosi tudományban valamely súlyos betegség forduló pontját értjük, a melynek-elérkezésekor ebből a beteg ember sorsa vagy jobbra vagy balra. Vagy belepusztul vagy lábadozni kezd.

Egy ország gazdasági életében a válság ehhez hasonlót jelent, de mégis mást mivelhogy egy ország gazdasági szervezete általában nem lehet olyan gyöngye, hogy bármilyen súlyos betegség elpusztítsa. A gazdasági értelemben vett válság azt a visszahatást jelenti, mely nagy föllendülés után szokott beállni. Az ilyen föllendülés kedvező üzleti konjunkturái tultermelésre esábitanak. Az embereket elfogja a könnyű és gyors meggazdagodás vágyainak láza. Erejükön felül való vállalkozásokba fognak, mértéktelen vásárlásokkal felhajítják az értékek árfolyamait. Rosszul fundált alapításokkal izgatják a spekuláció fantáziáját. A számitás nélkül való nyereség vágy lesz urrá a tömegeken, a míg aztán hirtelen beáll a kijózanodás pillanata. A légvárak összeomlanak, a mesterségesen fölvert árfolyamok hanyat-homlok alá szálnak; a sok beteg, bünös alapítás összeomlik. Az ilyen fordulat természetesen nagy lázzal, heves rohamokkal jár, mely megrázza az egészséges szervezeteket idegeit is és pusztító hatása megérzik a gazdasági élet minden terén, de végzetes kimenetellel az ilyen válság nem jár. A lázrohamokat nagy erővesztesség kíséri ugyan, de aztán csakhamar beáll a lábadozás. Az általában egészséges szervek megszabadulván a kimővéséktől megkezdik az erőgyűjtés munkáját és az egészség lassan, de biztosan helyreáll.

Ime ilyen a modern gazdasági válságok keletkezése és lefolyása. Keletkezésükben, lefolyásukban és hatásukban hasonló képet mutattak közelmúltban lejátszódott gazdasági válságok.

A nagy rázkódásokat nyomon követi a javulás. Évekig tartó válságról nem tud a világ gazdasági krónikája.

Am hol és mikor volt nálunk az a nagy föllendülés, az a nagy konjunktúra, melynek büneiért kell most vezekelnünk? Hol volt nálunk fölösleges munkában, termelésben, vállalkozásban, ipari alapításban, pénzügyi műveletekben? Hiszen mi az alkotások terén a kezdet legkezdetén vagyunk. Nálunk legfeljebb gyenge fejlődésről lehetett csak szó, csak elvétve pedig gyors, rohamos föllendülésről. Ez a fejlődés akadt meg és ment át visszafejlődésbe, a mely

már hétesztendő. Nem válság állott be nálunk, hanem egy hosszas, kínos elszegényedési folyamat, melynek okai: az egyéni vállalkozás hiánya, a társadalmi erők szervezetlensége és az állami közgazdasági munkálkodás félszeg kapcsolódó iránya.

Az új kereskedelmi miniszternek a reformminiszter nevet előlegezték tisztelői. Első nevezetes reformja az országos ipartanács rég alvó intézményének életrekelése és újjászervezése mindenestre érdekes alkotás. Baross miniszter is ez alatt az intézmény nevezetes szolgálatokat tett és nagy része volt a vasminiszter nagy iparpolitikai sikereiben. Reméljük, hogy ezuttal is hasznosnak és életképesnek fog bizonyulni.

Az új intézménynek meg lesz az a jó tulajdonsága, hogy tagjai az ipar leghivatottabb képviselői, közvetlenebb viszonyban lesznek a miniszterrel és az érintkezés nélkülözni fogja azt a burokratikus nehézséget, mely anyagi egészséges tervnek és eszmének megöli.

Ha a tanács tagjai nem tekintik hivatalukat üres ezimnek; hanem dolgozni fognak, a miniszter pedig munkájukat megbecsüli: akkor az új intézmény hasznos szerve lehet közgazdaságunknak.

UJDONSAGOK.

A szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda városi és megyei távbeszélő-száma 91.

Vizkereszt. A gör. egyház hívői tegnap ülték a három királyok napját, illetve vizkereszt ünnepét. Ugy a gör. kath. székesegyházban, mint a gör. kel. román templomban a délelőtti folyamán ez alkalomból ünnepies istentisztelet volt. A székes egyházban Dr. Hoszu Vazul püspök pontifikált fényes segédlettel, míg a gör. kel. templomban Dr. Popovics György esperes, szinte nagy segédlettel tartotta a szent misét. A gör. kath. egyház hívői mise után a temespartjára körmeneteltek s ugyanitt tartatott a szokásos vízszentelés. Délben a püspöki aulában diszebed volt, melyen a papságon kívül, a körmenethez kivezényelt honvéd század tisztikara is részt vett.

A posta- és távirótitstiek pótlékai. A posta- és távirótitstviselők tudvalevőleg mindaddig — bár a többi állami titstviselők már mind megkapták az 1903-ik évre első fizetési pótlékot — nem kapták meg fizetési pótlékaikat. E kérdésben, Molnár Jenő képviselő a képviselőház hétfői ülésén sürgős interpellációt intézett a kereskedelmi miniszterhez, aki azután ki is jelentette, hogy e hét végig a posta- és távirótitstviselők is megkapják fizetési pótlékaikat az 1903-ik évre.

János napja. Az óhitűek kalendáriuma szerint, ma volt János napja. A számos János között, Boros János gör. kath. kanonok s pápai prelátus is ma ülte névnapját. Az előkelő főpapot ez alkalomból a káptalanság s városunk több notabilitása a legszívélyesebben üdvözölte. — Vidu János karnagyot, tegnap este a román dal- és zeneegylet szerenáddal köszöntötte.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Péter Árpád lugosi adóhivatali segédet a zombolyai m. kir. adóhivatalhoz ellenőrré kinevezte. — A vallás és közoktatásügyi miniszter Joanovics Olgát a gavosdiai áll. el. iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

Magyarosodás Torontálban. Nagybeeskerekéről jelentik: A torontálmegyei német községek magyarosodása, bár lassan, de mégis csak haladt előre. A pangermán agitáció, amióta egy pár szájhósszal alaposan végeztek, megszűnt és a német községek nap-nap után bizonyítják az országhoz való hűségüket és a magyar nyelv iránti ragaszkodásukat. Tegnap Billéden — tisztán németajku torontálmegyei község — a lakosság előkelőbb vezetői elhatározták, hogy egy magyar dalárdát alapítsanak s a határozat meghozatala után azonnal jelentkezett hetven tag a belépésre. A dalárda élén Uitz Péter, kath. plébános áll, akitől az eszme eredt és akinek hazafias buzgóságának köszönhető a magyar dalárda létesítése.

Esküdtek kisorsolása. Péczeley Ferencz elnöklete alatt a helybeli kir. törvényszék vasárnap délelőtti 10 órakor sorsolta ki a legközelebbi esküdtszéki tárgyalásokra a polgári esküdtszék tagjait. Esküdteknek kisorsoltattak: Balogh László, Lugos. Bihari Gábor, B.-Szegszárd. Bukovinszky Artur, Gavosdia. Buesu Antal, Kossova. Deutsch Samu, Lugos. Dombrovsky Lajos, Resieza. Fraroziu Miklós, Fényes József dr, Gallér János, Lugos. Gaíta Axent, Faeset. Kirschpeck Ágost, N.-Bogsán. Jahn Vilmos, Nadrág. Kiricza Izsó, Kovács László, Köves Andor, Lugos. Lakner Gyula, Resieza. Ortmayer Alajos, Resieza. Pallik, Uesevnyi Fedor, Furlug. Piláth József, Nadrág. Prohaszka Ede, Pölöskey József, Rosenthal Gyula dr, Szántó Zsigmond dr, Schattelesz Viktor, Szatmáry Ferencz dr, Lugos, Scheder Béla. Resieza. Scheer Emil dr, Faeset. Se'meckendorf Adolf, Barbosza. Simó Pál, Forasest. és Timáry Antal, R.-Bogsán. — Pótesküdek: Földváry Antal, Földi Jenő, Gyika Árpád, Grünbaum Soma, Katona Lajos, Lupu Traján, Mozes Hermann, Munkács Adolf, Prostean Miklós és Recht Henrik.

Nyugdíjazott bányakapitány. Esembery Tivadar, oraviczai bányakapitány ez év január hó 1-ével nyugalomba vonult.

Podwinetz Izidor butor, pénzszekrény, varró-és írógép-**Lugos** Izabella-fő-tör
varrógép és kerékpár főraktára javító-műhely saját házában

A III. korosztályból kilépett hadkötelesek nősülhetése. A honvédelmi miniszter valamennyi közigazgatási bizottsághoz rendeletet intézett, mely szerint az 1880. évbéli születésű azon hadkötelesek, akik állításkötelezettségüknek a III. korosztályban a sorozóbizottság előtt a fennálló helyzet miatt eleget nem tettek, kivételes nősülési engedély nélkül köthetnek házasságot.

Pángermán tanító. Kurd tolna-megyei községben állandóan hadilábon állanak egymással a német és magyar lakosok. Nagy a magyaroknak sérelme, mivel sem a templomban, sem az iskolában nem ápolják az ő nyelvüket kellő mértékben. Sérelmeiket most azzal csak tokozták, hogy a megüresedett kántortanítói állásra Bene Béla osztálytanítót választották meg, aki azzal tüntetett a magyarok ellen, hogy megválasztatásakor a német rezesbandaóal a Gotterhaltet huzatta óraszámra, melynek a községbíró felszólítására a esendőrök vetettek véget. A magyarok sérelmükkel a pécsi káptalani helynökhöz, dr. Walter Antalhoz fordultak, aki vizsgálatot rendelt el és Bene helyébe Rettinger Vilmost rendelte ki. Tihanyi Domokos kir. tanfelügyelő e hó 15-én tartott közigazgatási ülésben Bene Béla magyarellenes tanítóról azt jelentette, hogy Kurd községben visszafejlődött a magyarosítás ügye mióta Bene ott működik. Szomorú a dologban az, hogy a magyarok nem küldik gyermekeiket az iskolába, mert gyermekeiket féltik az elnémetesítéstől. Ezzel kapcsolatban levelezünk megemlíti, hogy kevés olyan vármegye van, melyben annyit áldoznának a magyarosításra, mint Tolna vármegyében, ahol 1896-ban százezer koronás magyarosító alapot létesítettek, melynek kamatait évenként a kir. tanfelügyelő véleményezése alapján azon tanítók, tanítónők és óvók közt osztják ki, akik szép sikert tudnak felmutatni a németajku községekben a magyarosítás terén.

Az iparos dalkör közgyűlése. Vasárnap d. u. 3 órakor tartotta a „Lugosi Iparosok Dalköre“ ez évi rendes közgyűlését. Elölül Beresán István egyesületi elnök megnyitván az ülést, meleg szavakban üdvözlö a

nagyszámú megjelent tagokat. Az évi jelentés tudomásul vétele után a tisztikar megválasztása került napirendre. Elnöknek egyhangulag az idén is Beresán István választották meg. Veith alelnöki tisztre Stahl Károly nagy-rabesült polgártársunk közfelkiáltással választották, de miután Stahl a tisztséget magára vállalni a leghatározottabban vonakodott, ez állásra ifj. Irion Vilmos, a már egyszer hat éven át volt alelnök s legutóbb igazgató, választották. Pénztárnoknak Kugler József, titkárnak Palicska János, II-sod titkárnak Gerstlmayer Antal, le-
váltárnoknak Dicsics Ignác és kíségitő kar-nagynak Wallisch Antal választották. A ház-gondnoki teendőkkel továbbra is Obersteiner Pál bízott meg. Karnagy Valker István. Este az elnök tiszteletére, a zuhogó eső dacára serenád volt, majd ennek utána a „Központi Söresarnokban“ egy kedélyes estélyt rögtönöztek a tagok.

Gyászjelentés a jégről. A lugosi koresolyapálya vezetőségétől vettük a következő gyászjelentést:

»Halifax hívei elszomorodott szívvel tudatják, hogy a lugosi koresolyapálya néhány napi rövid, de vidám élet után — elolvadt. A koresolyapálya ily rövid gyászos végét a hirtelen beállott enyhe időjárás okozta. Csöndes részvét kéretik.«

Megilletődve adjuk ki a gyászjelentést s konstatáljuk, hogy a szomorú hirre Halifax lobogóját bevonták. A jég illetén gyors elmulása a koresmárosokat, mézárókat is lehango-golta, mert a jégvermek még nem teltek meg egészen. No de vigasztalódjunk: Resurrexit!

Szabó és szabónők bálja. Nemcsak a tűnek gyors kezeléséhez, hanem hogy a tánczterem parquettjén is kellő ügyességük van, eklatáns módon bizonyították be szombaton este a helybeli szabók és szabónők egyesü-lete, amikor is, mint azt már legutóbbi szá-munkban is jeleztük, a „Magyar Király“ szálló emeleti termeiben bált rendeztek. Közönség szép számmal volt s a mulatság erkölcsileg, anyagilag egyaránt fényesen sikerült. A kora reggel még mindig tánczolvá találta a kedélyes társaságot.

Halál az erdőben. Hanczu Juon erdővéd, már évek óta áll Bősz Hedvig nagy-birtokos szolgálatában. Hanczu a valeabouli erdőben teljesítette az erdővéd tisztségét s nagyon jóra való, becsületes embernek ismerték falubeliei. Vasárnap reggel az erdőben agyonlőve találták a szerencsétlent. A vizsgálat kétségtelenül meg-állapította, hogy Hanczu gyilkosságnak eset ál-doztatul. Tetteit nyomozzák.

Elkobzott román zeneművek. lomsia vizsgálóbíró megkeresésére a karánsebesi rendőrőrkapitány a gör. keleti román püspöki nyomdában kétszázkilencvenöt hangjegyzetet foglalt le. A füzetek két zeneszámot tartalmaznak, az egyiknek Janku-imbáló, a másiknak Jertek román testvérek a ezime s mindkettőt Vidu János román zeneszerző írta. A vizsgáló-bírósnak a zeneszámok szövege ellen van kifogása. A versek magyargyűlöletre izgatnak, de terjesztését a vizsgálóbíró megakadályozta s a lefoglalt füzeteket bekérte Lugosra.

Az oraviczai adóhivatali sik-kasztás ügyében, a Ríszter és Szabó-féle bűnygyben a törvényszéki főtárgyalás folyó hó 28-án lesz a fehértemplomi kir. törvényszéknél. A tárgyalásra Oraviczáról mintegy 30, összesen pedig mintegy 70 tanu van beidézve.

Kézrekerült gyilkos. Megírtuk annak idején, hogy Poganyesten f. hó 14-én éjjel Stanesu Joszif odaváló földmivest az utczán orvul lelőtték. A esendőrség sokáig nyomozott a tettes után s már-már feladott a reményvel, mikor tegnap végre kézrekerítette a gyilkost Baszeszku Juon ugyancsak poganyesti földmi-ves személyében. A gyilkost, ki tettét konokul tagadja, ma szállították be a helybeli kir. tör-vényszék fogházába.

Elveszett 17-én vasárnap a Buziási-, templom- és Sétátér-utczán keresztül a színházba 7 számú felső páholyig, egy fekete hoszu boa, 4 csüngővel két végén. A becsületes megatlatot kéretik, azt lapunk kiadóhivatalába, megfelelő jutalom ellenében, vissza adni.

Színházlátogatók ingyen kapják a helybeli színház tervrajzát esinos kivitelben »Az arany koronához« címzett Schatteles Mihály-féle szesz italok különlegességi üzle-tében Széchenyi-utczán.

Meghal a szív, ha nem szeret.

Szép volt mint egy álom, bájos volt mint egy tündérvilág s letört, elhervadt, mint a lilium . . .

Mint elhagyott apátlan, anyátlan árva ke-rült a Bárdyak kastélyába.

Künt járt egyszer a temetőn, virágot vitt az édes anyja sírhalmára, virágot vitt és könyveket.

Rá-ráborult az omladozó fenyőkeresztre s elhalmozá forró, szívből fakadt könyeivel . . .

Megutálta a világot, elhatározta, hogy meghal. Az édes anya ugyanis a földben pihen, majd ott lesz ő is, hiszen a holtak olyan boldogak, mert nem kell nekik a mindennapi falat kenyérért küzdeni, szenvedni . . . nyomorogni.

Buesut vett utoljára a kopott keresztől, elhalmozta újra csókjai özönével . . . s azután ment, egyenesen annak a szőke fodros hullá-moknak, melyeknek ölén elhal a bu, elhal a gond s megpihen a szív!

Nézte, nézte azokat a fodros, fehér habo-kat, melyek ott loesogtak a lábai előtt, nézte, sokáig nézte, miközben egy nehéz könyesepp homályosítá el szemeit.

— Anyám! Isten veled! — rebegték el-halóan ajkai s ezután . . . gyűrődött a folyam, összeárultak a szőke habok.

Megrettenve áll a parton, szemeit zavartan függeszti a tovasikló hullámokra, melyekből egy kis szőke fej tűnik elő . . .

Elfelejté, hogy az előbb még halni készült, elfelejté buját, bánatát, elfelejté hisz az a kis ártatlan, kit ő álmódzásában elmerülve észre sem vett a parton, ott vergődött a piszkos hullá-mok ölén. Kicsiny kezeivel verdeste a leve-gőt, míg szemei esdeklően, könyörögve kérték a segítséget!

Egy pillanat újra gyűrődött a folyam s már akkor két alak küzdött a zavaros habok ellen! . . .

Midőn az öreg Bárdy meghallá a történe-tet, maga elé hivatta a rongyos koldusleányt, az ő egyetlen gyermeke megmentőjét s felöltözte szép selyem ruhába; haját boglárrel fogatta körül, nyakát gyémánttal ékesíté föl.

Az a koldusleány pedig úgy örült, oly végtelenül örült, hogy elfelejté egy pillanat alatt a bút, a bánatot, a mely a hullámok közé akarta üzni.

Ki tudja pedig, nem jobb lett volna-e neki a zavaros habok ölét választani hazájának?

Margit, a koldusleányt s az agg Bárdy leánya Lenke, vonzódtak egymáshoz. Ugy sze-rették egymást, mint a galambok. Nevetgélve, hogy már mindketten nagy lányok lettek.

Tűnt az idő, szálltak az évek. A esendes magányban kinyílt a kis koldus leánynak szíve virága.

Szeretett egy ifjút, de szíve rajongó sze-relmét elfojtani igyekezett. Ugyis hiába, nem lehet az az övé soha soha! Még Lenke előtt sem tárta föl szíve titkát, ne tudja, ne sejtse ő sem! . . . Búsult hervadt; szívéen erőt kezdett venni a bú hatalma s a rózsapiros arcz sápadt, halványult, épen mint midőn az őszi szellő üti meg a viruló lombot!

Hiába kérdezték mi a baja? Nem mondta meg sekinek. Elandalgott órák hosszáig a kert hervadó bokrai között s hallgatta az őszi szellő panaszos sirását, szomorú zokogását!

A fákról peregtek alá a hulló levelek, az ég szürke fellegei sirtak rittak. Egyszer csak a kis koldus leány arca újra felvévé az öröm színét! . . .

Oh, hisz az, ki rajongó lelke ideálja volt, ki árva szívében a szerelem varázs világát fel-tárá, ott pihent a szíve fölött s hallgatta annak a lázas verését, lüktető dobogását. Csok követte a esokot, s ifju leány boldogabb volt mint az ég angyalai.

A fákról aláperegtek a megsárgult levelek s a kopár ágakon keresztül szűrődött a lenyugvó nap bitoros fénye . . .

Szájpadlás nélkül amerikai műfogak!! Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. — A szájból kivenni nem kell, nem is lehet Egy óra idő alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. **10 évi jótállás.** **Barna J.** egyedüli specialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében **Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 26. sz.**

SZINHÁZ.

Még egyszer elmondom azoknak, a kik nem járnak színházba, hogy szombaton és vasárnap este »Cassanova« ment. Hétfőn »X. asszony« és kedden »Vizeadmirális«. Ezután nem fogok kalendáriomot írni. Elég, ha megmondom, hol a meleg szoba. Tessék oda menni és melegedni. A Temesparton, ott van a kitűnő szanatorium. Egy potom belépti díj ellenében lehet ott esténként szerezni, legalább egy hétre való egészséget. Lehet kacagni úgy, hogy az epe és migrain menten kitakarodik ebből az elfáradt porhüvelyből. Lehet gyönyörködni: dalban, táncban, zenében, szellemességben, ötletben és bohóságokban. Lehet látni a legeslegutolsó párisi és londoni chic szerint kiszabott és megvarrt toletteket (például a Tarján Irma Germaine-toletteje). Azt hiszem, ez se kutya. Szóval, majd, hogy csaknem még egy arany órát kap minden látogató még emlékezetül.

De már a színházi közönségnek rendelkezésre állók s készséges kész szolgálja is vagyok, a mit a következőkben be is fogok bizonyítani. Minden este hűségezen megnézem az ajtó závárokat és kilincseket, hogy szükség esetén könnyen ki lehet-e nyitni. Végig járom az összes folyósókat, meg van-e a kellő világítás? Megtapogatom, a hol hozzá férek a villamos drótokat, kellő képpen be vannak-e gumiba pakolva, hogy esetleg egy bolond szikra egy félre ugrást meg ne engedjen magának. Szimatolok a füst szag után, a melytől azonban nem kell megijedni, mert hála a mi színház építőinknek, a füst hozzá tartozik a felszereléshez; valamiként hozzá tartozik az a hiánya a színpad hátsó világításának is, a mely miatt nem egy effektus elmarad és a színpad fele a közönségre nézve majdnem elvész. Ha én direktor volnék, e miatt megtudnék pukkadni. Ha pedig szingyámolító egyesület volnék; akkor ezt a feltétlenül szükséges színpadi világítást rögtön megcsináltatnám. Így az ajtó melletti kályha körül tartom a hadi tanácsot a jegyszédőnő, a rendőr főkapitány és a társlapok kritikusai által álló tábor karral. Mikor azután ekként megnyugtattam magamat a hiányok és biztonságok tekintetében, akkor átvedlek kriti-

Rejtély a szív, egy kikutathatlan, örök rejtély; talány, melyet megérteni nem képes az agy, a véges emberi elme!

Rejtély, örök rejtély!

Egy belső hang, egy isteni szózat sugalmazta talán annak az elhagyott leánynak, hogy szerelmét még legjobb barátjának is titkolja el!

Titkolja, mert ha felfedi, az álmoknak vége az illúzióknak; leomlik a kártyavár s lesz belőle romhalom!

Lenke nem volt oly titkolódó!

Midőn egyszer a kert árnyas utain bolyongva nézték az ég csillag milliárdjait bevallá Margitnak, hogy egy ifju megkérte a kezét; bevallá, hogy ő azt az ifjut szereti, imádja

— Szabad tudnom hogy hívják? — Kérdé Margit.

— Miért ne: Bárczy Béla;

Mint a kit villám talál, vagy a tél szele üt homlokán, roskadt össze az ifju szűz, a koldus Margit!

— Bárczy Béla — suttogja elhalóan az a vérelnküli szintelen ajak — Bárczy Béla légy átkozott!

Beteg lett, nagyon beteg. Azt hitték, hogy meg is hal. Az ifju vér azonban győzedelmeskedett a halál angyalán. Kigyógyult s tanuja lehetett annak a hét falura szóló fényes esküvőnek, mit Bárdyék csaptak.

kussá, — azaz dehogyan: azután lesz belőlem egy áhítatos néző és hallgató. Mert a mely pillanatban azt venném észre magamban, hogy kritikusi hajlamok akarnak rabul ejteni, attól a pillanattól fogva megszüntetném a színházba járást. Kritizáljon az akadémia, az arra való, ért is hozzá, mert meg is bukik minden, amit diésér és él virágozik minden, a mit agyon üt. Hiszen boszantja az embert néha egyik másik dolog és szeretne az ember szebbet, jobbat, finomabbat, kiválóbbat enni, inni és élvezni. De a miként én örülni tudok a valamieske jónak is, úgy teljes igyekezetem a szomszédnak örömét, jókedvét, mulatságát, tőlem lehetőleg fokozni nem pedig fanyar nagyképűsködéssei lerontani. Bárom is én, ha a zenekarban a buzgó, nagydobos el is nyom a flautóból egy tized ütemet; bánom is én, ha a primadonna nem iskola és centiméter szerint szedi is egyik másik lélekzetét; azért én élvezem a zenekart és gyönyörködöm a primadonna énekében, játékában sőt nem bánom: szemében és bokájában is. Azt a karoknak sem tudom mindjárt felpanaszolni hogy egy pillanattal későbbben indultak vagy hamarabb álltak meg. A földolog, hogy mégis oda érnek, ahova kell és pedig együtt és a finálék hatásukban olyan teljesekek, a mint azt csak a színpadon együtt éneklő 21 buzgó szorgalmas, tehetséges és igyekvő színésztől egyáltalán kívánni jogom van. Most pedig len következzék a referátum.

»Cassanova«. Zenével vegyítve úgy an az a káviárral körített pástétom, a melyet a párisi bohózat, irodalom társalgáshelyzetek és képekben vonultat fel nálunk a híres lipótvárosi színház közvetítésével. A kinek nem való az nem nézi meg, annak nem árt. A ki rátermett, érett és fel van szabadítva arra, hogy megtekinthesse; annak meg éppen nem árt. Majdnem minden attól függ, hogyan lett feltárlva. Ha az előadásban az izlés lesz a vezető ur s a művészet le tudja gyalulni a kifelé tolakodó és felszínre vágyó durvaságokat; akkor pirulás és szivdobogás nélkül vehetjük tudomásul Cassanova szentencziáját, hogy »többet ér az ifju pásztor mint az öreg király« és a megingatható s megtántorítható elkölesőkre kevésbé veszélyes a művészet édességével fel-

Midőn kirobogott az udvarból a menyasszony vivő hintó, odutámasztá fejét a hideg ablaküveghez s nézte, nézte azt a fényes menetet, a mely az ő halotti kísérete volt.

Majd rázendült a zene, ujjongó kiáltásoktól volt hangos a lég... ez volt az ő halotti danája!

Midőn visszatért a boldog pár, a boldogtalan koldus leány elment elbujdosott, magával vitt szíve szerelmét s gyalázatát!

Bárczy Béla ifju nejevel ott sétált a váci utcán. Este volt. A gázlámpák világa beryogta a sétálók arcvonásait.

Ismeretlen férfiak, ismeretlen arcok. Lenke hirtelen megrántja férje karját.

— Nézd, ki az?

Sápadt arcú, beteges vézna leány bámulta a hullámzó tömeget, bámulta csüggedten, szomorúan!

Törött, roskadt alak volt már, csak a szédítő varázs.

Bárczy Béla elsápadt, mikor meglátta azt a leányt, szorosan huzta magához nejét, ki izgatottan, remegve simult az oldalához...

Szép volt, mint egy álom, bájos volt, mint egy tündérvilág, s letört, elhervadt, mint a lilium...

Gonda József.

lebentett titok; mintha zárt ajtó mögött olvastatnának Cassanova emlékiratai. Pedig fogadni mernék, hogy ebből a híres könyvből ezerszer több példány olvasódik; mint a hányan az operetet megnézik. Lévy Margit és Szénássy György vállain kellett e darabnak útját megtenni. Mindkettő kitűnő dispoziációval szerepének valami kifejezhetlen kisugárzó melegséget tudott impregnálni. Kedvesnek, enni valónak szoktuk ezt nevezni jókedvünkben, Lévy Margitnak mintha a hangja is megnőtt volna, Szénássy pedig a leirhatlan finomság és gráciájával tudta élethűvé tenni a híres ellenállhatlan Cassanovát.

»X. Asszony.« »Kifordítva, befordítva mégis bunda a bunda.« Zenével vagy zene nélkül megint egyik hipermodern francia bohózat. Persze nézték azok is, a kiket a Cassanovától aggodó szülők, nevelők, tanítók és tanárok távoltartottak. Persze X. az mindig ismeretlen, míg Cassanova egy jól ismert kópé. No de ahogyan ezt a darabot adták: inkább orvosság az mint méreg. Tarján Irma elegánziája mozgásaiban, állurjeiben és dikeziójában nem mindennapi jelenség egy vidéki színpadon. Egy végtelenül finom és hű fotográfia az ő alakítása. Enni való kedvességgel mutatkozik be Germaine az ő hibájával, bűnével, a melyre a biblia agyonkövezést ír elő. De az nála oly természetes, hogy szinte esodálkozik környezetének meglepetésén és dicsekszik a »dupla hűséggel«. Próbálja csak valaki ezt a szerepet játszani elegánzia, művészet és izlés nélkül: legott megcsömörölnének tőle. Partnere Balla Kálmán olyan telivér párisi volt: wie er geht und steht. Tihanyi Miklós remekül márkirozza azt a modorosságot, melyet a klubból kipottyant világi soha el nem hagy: Még akkor sem, ha borralóért egykori pajtásainak koesiját nyitogatja a színházak előtt. Mintha Hegedűst láttam volna azokkal a tipikus s jellemző mozdulatokkal, a melyekre nyakát, fejét, szeméit, sőt haját is felhasználja. A többi szereplők leghathatósabb támogatása mellett ez megint olyan magas nívón levő előadás volt, amely színpadunkat efféle darabok előadhatására feltétlenül feljogosítja.

»Vizeadmirális«. Végre zene. Zenés operette. Még abból az időből, amikor az operettet tényleg zeneműnek tekintették. Zenekar, énekkar, szoprán, tenor, szóló, duettek, triók és kvintettek, szóval hangok egyenként és zuhatagokban. Hogy a hallgató a hanghullámain és azokban elmerüljön. Lévy Margit, Lányi Edith, Peterdy Etus, Áldory L. és Virágh Ferencz, énekeltek és játszottak is eleget, sokat és becsülettel.

TÁVIRATOK.

A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata.

A harczó ellenzék erősödése.

Lengyel Zoltán képviselő a mai napon kilépett a Kossuth-pártból s kilépését indokoltan közölte Kossuth Ferenczcel. További kilépések is vannak kilátásban.

Kiadó-laptulajdonos: Szidon József.

Csozba István

elektro-technikai vállalata

Lugos, Széchenyi-utca 3
Hungária-külvégház átellenében.

Villamos inszterek raktára.
Villanyszerelések és javítások elfogadlatnak.

Tisztelt Uraim és Hölgyeim!

Kegyeskedjenek az

Első Délmagyarországi
Házikenyér-sütőde

Isabella-tér, Hüpsch-féle ház
kenyerét megízlelni!

Biztosítom Önöket, hogy soh'sem
kivánnak jobb kenyeret enni!

Teljes tisztelettel

Pap József Sámuel

az Első Délmagyarországi Házikenyér-sütőde tulajdonosa.

F. MISSLER, BREMEN
Bahnhofstrasse 30.

Utasok továbbítása Bremenből Amerikába,
Ausztráliába, Afrikába.

Olesó árak. — Jó ellátás.

Bővebb felvilágosítást ad **F. MISSLER Bremen, bank- és váltó-üzlet.**

A „KAISER“

(császár) hajók:

Kaiser Wilhelm II.
215 méter hosszú.

Kronprinz Wilhelm
202 méter hosszú.

Kaiser Wilhelm d. Grosse
198 méter hosszú.

Kais. Maria Theresia
166 1/2 méter hosszú.

Ezek a legnagyobb és
leggyorsabb hajók.

Bremenből indulnak kedden.
Ezen Kaiser hajók esakis Bremenből
indulnak és aki Kaiser hajókkal kíván
utazni, annak előbb a helyet kell megren-
delni és 100 östt ezimásra 20 korona
előleget beküldeni.

A takarékos háziasszonynak!

Ön nehézség nélkül **ruháit**
minden divat szerint sajátke-
zűleg elkészítheti, anélkül hogy a
szabászatot tanult volna, ha az

igazítható

női derék-szabászati
készüléket

használja, mely minden testalkatra
igazítható.

Egy készüléknek ára utánvét mellett 3 korona.
Minden műveltebb államban tör-
vényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal, Sopron.

Képviselők minden helységbe kerestetnek

5 liter vételnél díjmentesen házhoz küldetük.

Ki a jó kortyot kedveli,

az vegye az

elsőrendű minőségű szilvási bort

(valódiságáért és hamisítatlanságáért jóállás)

literenként 80 fillér (üvegért 20 fillér betét)

Továbbá:

Kiváló finom **szilvórium** literje K. 3.— |
elsőrendű minőségű **szilvórium** l. , 2,40 |

Az árak utczánáti vételre értendők.

kapható:

Neuberger Armin

kávésnál.

Egy háztartási
mérleg ingyen.

Mesés olesó árak mellett
küldöm szép tuhálmoz-
zott raktárból világ-
hírű kiválóságukért
általánosan kedvelt
Mexikó ezüst árui-
mat és pedig:

- 6 darab mexikói ezüst asztali kés,
- 6 » » » evővillát,
- 6 » » » evőkanalat,
- 12 » » » kávéskanalat,
- 6 » kiváló desszertkést,
- 1 » mexikói ezüst levesmerítő kanál,
- 1 » » » tejmerítő,
- 2 » elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 forint 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalom-
képen egy szavatosság mellett pontosan mű-
ködő 12 1/2 kiló hordóképeségű háztartási
mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói
ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek
tartósságáért és kiváló minőségeért 25 évi
jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges
megküldése esetén vagy utánvétellel történik az
európai raktárból.

Scheffer D. Sándor Budapest,
VIII. Bezerédy-utca 3. szám.

**Gumi-
sárczipők**

(kalocsni)

vízmentes gumi-hórczipők meleg teveszór béléssel, férfiak, nők
és gyermekek részére; teljesen **vízmentes gumi-vadász-csizmák**
férfiak részére, legjobbnak bizonyult minőségben, eredeti orosz gyárt-
mány, a szt-pétervári gumi-czipőgyár gyártmánya.

KORCSOLYÁK: Halifax, Jackson Haines, Gazella és Columbus.

Legjutányosabb árban kapható

Schottola Ernő, Budapest

VI., Andrassy-út 2. sz.

Arjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálók.

